

ELŐFIZETÉS
HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy évre ... 180 Lei.
 Fél évre ... 90 Lei.
 Egy negyed évre 45 Lei.
 Egy hóra ... 15 Lei.

Hirdetések
 árazás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:
 Aradi és csanádi egyesülé-
 svasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 52.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Vállalat
 Bulvardul Regele Ferdi-
 nand I. (Jószai tóh.) 22.
 TELEFON-SZÁM: 152.

Arad, 1921.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, augusztus 23.

Krizis a piacon.

Az aradi piac néhány nap óta krizisben van. A maximálós rendelettel dacoló termelők segítségére sietnek a fogyasztók és együttesen ellenszegülnek a polgármesteri rendeletnek. A vasárnapra már jobb volt a helyzet, amennyiben mindenféle zöldségféle és burgonya is maximális áron és korlátlan mennyiségben volt kapható. Az ok rendkívül érdekes. Az aradi piac szükségleteit tudvalevőleg legnagyobb részt az ujaradi termelők fedezik. Az ujaradiak azonban az utóbbi időben nem hoztak be semmit az aradi piacra, mert egyrészt az aradi háziasszonyok tömegesen mentek ki az ujaradi piacra bevásárolni, másrészt Timisoara a maximális árak lényegesen magasabbak voltak az aradiaknál, olyannyira, hogy a termelő sváb asszonyoknak kifizette magát, ha nem Aradra, hanem a timisoarai piacra szállították a főzelékfeléket. Ennek a lehetetlen állapotnak azonban most véget szakított a timisoarai polgármesternek a rendelkezése, amely a maximális árakat legújabb kelettel az aradinál is lényegesen alacsonyabban állapította meg. Ennek hatását már lehetett érezni a piacon.

A hatóságoknak most oda kell irányozni tetteiket hogy valami uton-módon meggátolják, hogy az aradi piacra jövő svábasszonyok már az uton eladják portékáikat a velük szembe jövő és őket váró aradiaknak. Az ujaradi piac visszaéléseit pedig azzal lehetne meggátolni, ha az aradi hatóságok megkeresnék az ujaradi főszolgabírói hivatalt és együttes erővel maximálnák Ujaradon is a zöldségfeléket még pedig legalább is valamivel olcsóbban, mint az aradi maximális árak. Így az ujaradi sváb asszonyoknak érdemes lenne behozni portékáikat az aradi piacra, mert itt valamivel drágábban tudnának rajta tudni. Az természetes is, hogy Ujaradon a maximális áraknak valamivel olcsóbbaknak kell lenniök, hiszen a termelés helyén mindig minden olcsóbb, mint a városban, mert oda a szállítás költségeit és a fáradságot is meg kell fizetni a termelőknek. Ha Ujaradon is maximálják az árakat, akkor nem fog többé előállni az a lehetetlen helyzet, hogy az aradi piac üres lesz és a szegény hivatalnok felesége, akinek nincs cselédje és a gyermekneveléstől nem ér rá elmenni a termelőkhöz, üres szatyorral tér haza, míg azok, akik cselédjeiket küldik Ujaradra, mindent összevásárolnak. Erélyes intézkedésekre van szükség. A polgármesteri hivatalnak nem szabad azzal megelégednie, hogy maximálta

az árakat, hanem érvényt is kell szereznie rendeleteinek és erélyes szigorú rendszabályokkal odahat-

ni, hogy a megállapított árak mellett lehessen is árut kapni a piacon.

A szerbek kiűrtették a Baranyát.

(Pécsre bevonult a magyar csendőrség. — Sehol sem történt incidens. — A szerbek internálták a kommunistákat.)

BELGRÁD. A szerb minisztertanács pénteken tartott ülésén elhatározta a Baranya kiűrtését.

KAPOSVÁR. Soós Károly altábornagy szombaton Faester angol ezredestől azt az értesítést kapta, hogy a szerbek péntek délután megkapták a parancsot a kiűrtésre. A magyar csapatok szombat éjjel átlépték a demarkációs vonalat. Bajára a vízművek őrzőjére már szombat délben bevonult egy magyar tiszt 50 katonával. A pécsi hangulatról megnyugtató hírek érkeztek. Soós altábornagy kérelmére a pécsi antant misszió lefegyverezte a terrorista századot.

KAPOSVÁR. Soós altábornagy fogadta a Népszava munkajársát és hangsúlyozta, hogy egy dűli célja a rend helyreállítása, a munka zavartalan felvétele és a lelkek megnyugtatója. A felbujtókat, ha Pécsen találják őket, a bíróság fogja felelősségre vonni.

Megkezdődik a kiűrtetés.

SZEGED. Ujszegedre vasárnap reggel 5 órakor vonult be a magyar nemzeti hadsereg egy csapata.

BELGRÁD. A szerb sajtóiroda augusztus 20-án jelentette: A Baranya kiűrtése ma hajnalban két órakor megkezdődött. Vasárnap este véget ér a kiűrtetés. A jugoszláv csapatok hétfőn az antant bizottság felügyelete alatt kivonulnak a kiűrtési zónából.

BUDAPEST. A Magyar Távirati Iroda jelenti e hónap 21-én: Szent István napján délután 3 óra kor bevonult Bükkösd baranyai határközségbe a magyar csendőrség. A lakosság örömmujongással fogadta a magyar csendőröket. A község templomában megkondultak a harangok. A diadalkapuk alatt elvonuló magyar csendőröket a község bírója és plébánosa üdvözölte. Rövid pihenés után a csendőrség tovább vonult Szentlőrincre, a járás székhelyére, ahol ugyancsak lelkes fogadtatás volt. A szerbek kivonulása zajtalanul történt.

Üdvözőlő távirat.

KAPOSVÁR. A Magyar Távirati Iroda jelenti augusztus 21-én:

Gosset angol ezredes, a pécsi antant misszió vezetője Szent István napján táviratozott Soós altábornagnak. A táviratban az angol ezredes Szent István napja és a Baranyának Magyarországhoz való visszacsatolása alkalmával a bizottság tisztjei nevében is a legőszintébb szerencsét kívánta. Soós altábornagy táviratilag megköszönte az üdvözlést. Szombaton délben 12 órakor a magyar hatóságok Barcsen átvették az imperiumot.

BUDAPEST. Kiszely Gyula fő kormánybiztos vasárnap azt táviratozta, hogy a Bajára kivezényelt zsilipőrség kivételesen még szombaton átléphette a demarkációs vonalat. Egy tiszt és 50 ember elindult Bajára. A többi csapat és a közigazgatási személyzet a kormánybiztossal éjjel követte a csapatot.

Ne legyen konfliktus.

LONDON. Az angol külügyi államtitkár az alsó házban közölte, hogy Gosset ezredes, a szerbek által kiűrtendő területek kiűrtésének ellenőrzésével megbízott szövetségszövetségi bizottság elnöke megkapta az utasításokat, hogy megakadályozza, hogy a jugoszláv és magyar hatóságok között a területek átadásakor konfliktus támadjon. Gosset ezredesnek instrukciói vannak, örködjék, hogy a kiűrtendő területeket a magyar hatóságok átvegyék. Gosset mindeideig nem tett jelentést arról, hogy a magyar kormány a baranyai szocialisták vezéreit elfogatni akarná.

KAPOSVÁR. Szent István napján Magyarországon tábori istentisztelet volt a kiűrtendő területekre bevonuló magyar csapatok részvételével Soós altábornagy jelenlétében. A katonazenekar egyházi dalokat játszott. Kemény Boldizsár magyarszéki plébános fohásza után felolvasták Soós altábornagy napiparancsát, amelyben lelkesíti a magyar katonákat. A parancs többek között ezeket mondja: „Aki vakmerő kézzel meg merné zavarni a rendcsináló munkát, az érezni fogja fegyverünk élet. A félrevezetett megtérő tömeggel szemben legyetek megbocsájító testvéri szeretettel.” A

napiparancs után Soós altábornagy lelkesítő beszédet intézett a csapatokhoz.

Befejeződött a kiűrtetés

KAPOSVÁR. Az ujszegedi háromszöget a magyar csapatok a lakosság tomboló lelkesedése között megszállták. A Duna és Tisza közé bevonult a csendőrség és vámőrség. Baján a csatorna zsilipjeinek őrzését a lakosság lelkesedése között egy magyar különítmény átvette. A szerb közegek a legnagyobb előzékenységgel fogadták a magyar csapatokat. Tolna megye megszállott részeibe szintén bevonultak a magyar csapatok, ugyanugy Somogyba is, ahol Barcsot és Szigetvárt megszállta a magyar csendőrség. A lakosság hangulata mindenütt a leglelkesebb.

KAPOSVÁR. Pécsre vasárnap este vonult be a magyar csendőrség, hogy támogassa a magyar közigazgatási közegeket, amelyek közel három évi megszakítás után működésüket ismét megkezdték. A pécsi kommunisták Eszékre menekültek, ahol a szerbek internálták őket. Zavaró incidensről sehol nem érkezett jelentés.

SZEGED. A magyar csendőrség és rendőrség különítménye vasárnap reggel átlépte a demarkációs vonalat és bevonult Kiszomborba, ahol ünnepélyesen fogadták.

Péter király végrendelete.

BUDAPEST. „Az Est” Péter szerb király állítólagos végrendeletéről ír, amelyet 1908-ban egy előkelő szerb ember a budapesti Nemzeti Múzeumban letétbe helyezett. A végrendelet fontos adatokat és fényképeket tartalmaz, amelyek Sándor szerb király és felesége meggyilkolására vonatkoznak. Az adatokat annak idején azzal a kikötéssel helyezték letétbe a múzeumban, hogy a borítékot csak Péter király halála után szabad felbontani. A múzeum igazgatója kijelentette, hogy a csomag körülbelül 45 aktát tartalmaz, amelyek valamennyien az 1903-ban történt királygyilkosságra vonatkoznak. A múzeum igazgatója kijelentette még, hogy jelenleg bővebb közlést nem tehet, mert a formalitásokat szigorúan be kell tartani és az akták áttanulmányozása is eltart néhány napig. Csak ennek megtörténte után tehet közléseket a nyilvánosság részére.

Nyugatmagyarországról (Represszáliákat követelnek.)

BUDAPEST. Az osztrák csendőrséget és rendőrséget Nyugatmagyarország átvételére Bécs újhelyen összpontosították. Szombaton több ezer főnyi horvát és német küldöttség kereste fel az átvételi bizottságot és tiltakozott az elszakadás ellen.

BUDAPEST. A Magyar Nemzeti Szövetség országos mozgalmat indít, hogy a kormány Nyugatmagyarországról Ausztriával szemben a legmesszebbmenő represszáliákat alkalmazza. Rendelje el nyomban a határzárt, mert Magyarországnak úgy sem érdeke, hogy rosszabb valutájú országnak adja el felesleges élelmiszerkészleteit. Azt is indítványozták a Szövetségben, hogy a magyar kormány szakítsa meg Ausztriával a diplomáciai viszonyt.

Nagy Péter, a felszabadító!

(Megoperálták Sándor szerb királyt.)

PÁRIS. Sándor szerb király betegsége nem komoly. Belgrádtól való távolmaradásának okául azt hozzák fel, hogy nem mer hazautazni, mert attól tart, hogy újabb merényletet követnek el ellene. Millerand részvétlevelét intézett Péter király halála alkalmából Sándor királyhoz.

PÁRIS. Sándor szerb királyt a neuilly-i klinikán megoperálták. A műtét sikerült s így az új szerb király hamarosan hazatérhet Belgrádba.

BELGRÁD. A szerb nemzetgyűlés elhatározta, hogy az elhunyt királyt a Nagy-Péter a felszabadító címmel ruházza fel és szobrot emeltet neki.

Hegedüs lemond.

(Kettős kamarai rendszer Magyarországon.)

BUDAPEST. A Pesti Hírlap írja: A kormánynak az a terve, hogy áttér a nemzetgyűlésről a két kamarás országgyűlésre, amelynek tartamát öt éves ciklusra terjesztené ki, vagyis a mostani nemzetgyűlési képviselők megbízatása 1925-ig tartana.

BUDAPEST. A magyar nemzetgyűlés a vagyonváltságról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalása során elfogadta Szilágyi Lajos indítványát, hogy a kistöke hadikölcsön kötvényekben, pénztárjegyekben és pénztári elismervényekben is fizetheti a váltságot. Holnap kedden lesz a nemzetgyűlés utolsó ülése. Szerdán legfeljebb formális ülés lesz.

BUDAPEST. A magyar politikai világot Hegedüs Loránt pénzügyminiszter állítólagos lemondása érdekli. Általánosságban azt hiszik, hogy a pénzügyminiszter nem mond le előbb, amíg programját meg nem valósította. Utódjául Gratz Gusztávot emlegetik.

Szabad a biztosítóknak tovább dolgozni.

(Módosította a kormány rendeletét.)

Mint ismeretes, a kormány a magyar, osztrák és német biztosító társaságoknak 30 napi időt adott a Romániához csatolt területen levő üzletük nacionalizálására. Az érdekelt biztosító társaságok diplomáciai utra terelték az ügyet, miután emberileg lehetetlen ilyen rövid idő alatt belöldi vállalatot létesíteni, a már folyamatosan levő üzleteket lebonyolítani és a szolgálatukban álló ezer és ezer tisztviselőt máshol elhelyezni. A kormány indítatva érezte magát e körülményeket figyelembe venni és ez év október

hó végéig felfüggesztést adott az összes magyar, osztrák és német biztosító társaságoknak itteni ügyeik rendezésére, az időn belül lesz alkalmunk egy csomó jelentékeny új biztosító társaság alapításáról hírt adnunk. A kormánynak ez az intézkedése egyrészt nagy megnyugvást fog kelteni a biztosított közönségnél, amelyet nagy kellemetlenségtől és költség-től kímélt meg, másrészt a belöldi gazdasági életet jelentékenyen mozdítja elő az új biztosító társaságoknak itteni létesítése.

Horthy Miklós aradi nyilatkozata.

(A magyar kormányzó Gödöllőn)

BUDAPEST. Horthy Miklós nyilatkozott az Új Nemzedék munkatársa előtt. Elmondotta, hogy kellemetlen emlékei vannak az újságírókról. Amikor, mint Ferenc József szárnysegéde szabadságon volt aradi rokonainál, egy aradi újságíró a királytól kért tőle információt. Ő azt válaszolta, hogy Ferenc József 80 éves és egészséges. Semmi egyebet nem mondott. Másnap öles betűkkel hatalmas cikk jelent meg, amelynek címe volt: „Beszélgetés a király szárnysegédjével.” A közleményt egy nagynémet újság is átvette és azután világszerzte olvasták.

A kis reminiscencia után Horthy megemlékezett Ferenc Józsefről, akit a legutóbbi határo-

kig a legnagyobb uralkodónak ismert. Nagyszerűen lovagolt és páratlan emlékező tehetséggel volt megáldva a néhai Károly, aki a magyarokat mindig nagyon szerette. Ezután elmondotta, hogy Gödöllőn mindig Ferenc József árnyéka kíséri. De Budapesten nem maradhatott az 52 fokos melegben s családjával haza. Kenderesre se mehetett, mert a vörösök összerombolták kastélyát. Így kénytelen volt Gödöllőre menni. Itt azt az épületszárnyat, amelyben az öreg király lakott, lezáratta. A feleségét nagyon elfoglalja a jótékony, gyermekek magánaton tanulnak. Végül azt hangoztatta, hogy Magyarországot egyesült erővel kell ujjaépíteni.

Irodalom és művészet

Megalakult a szépművészeti bizottság.

A koronázás alkalmából Bucarestben az ország művészeinek bevonásával kongresszust tartanak. Erre a kongresszusra a szépművészeti minisztérium kezdeményezésére minden nagyobb városban helyi szervező-bizottságokat alakítanak. Angel István dr. polgármester szombaton délelőtt hívta össze az aradi művészeti élet vezetőit a bizottság megalakítására. Az aradi szépművészeti bizottság a következő tagokból alakult meg: színészek Szendrey Mihály és Róna Dezső, építészek Rozvány Pál és Szántay Lajos, zeneművészek Weil Magda és Müttermüller József, zenészek dr. Mandl Vilmos és dr. Goldzicher Albert, festőművészek Ispravníc Györgyné és Balla Frigyes, szobrászok Rubletzky Géza és Sebők János, iparművészek Belezny István és Kaufmann Jca, azonkívül az énekkarok részéről Lipován Atanáz és Petrescu György. A bizottságnak az elnöke Lipován Atanáz, titkára pedig dr. Goldzicher Albert lett. A szépművészeti bizottság a további teendők megbeszélése végett legközelebb újból ülésre jön össze.

* **Premiér Budapesten.** Budapest. A Vígsházban tegnap bemutatták Verneuil „Hallgasson meg Adrienna” című darabját, amely hatalmas sikert aratott.

* **Puccini legújabb operája.** München. Az itt tartózkodó Puccini elmondta egy ismerősének, hogy jelenleg Turandot című operáján dolgozik. Kijelentette, hogy a szöveget az ő librettistájával Schiller drámájából merítették, de egészen modern felfogásban dolgozzák ki. A cselekménynek az az újszerűsége,

hogy nem a valódi Kínában, hanem a fantasztikus Kínában játszódik le.

* **Ének-tanítás.** Csányi Mátyás, az aradi színház karmestere szeptember 10-étől magán ének-tanítást kezd, amelyen a hangverseny- és operanépekben teljes kiképzést nyújt.

* **MŰZI.** * **A járda virága az Apollóban.** (Társadalmi dráma.) Egy páratlanul érdekes meséjű társadalmi drámát mutat be kedden az Apolló színház. A nagy város nyomorgását, amely azonban szerencse folytán néha boldogsággá is válhatik csak azért, hogy a nyomorban kiutat talált ember telhetetlensége folytán ismét szerencsétlenné változzék. Eliz, egy bájos gyufaárus leánya nagy nyomorúságban él mostohaapja oldalán, aki brutálisan bánik vele. Egy izben, az éhségtől kimerülten rogy össze dr. Fridrich egyetemi tanár háza előtt. A tanár megtalálja az ájult leányt, magához veszi, majd adoptálja. A leány szülei készséggel egyeznek bele, mert a tanár állandóan pénzelti őket. A tanár, bár menyasszonya van, szerelmes lesz fogadott leányába és egy izben megcsókolja. Ép akkor lép be hozzájuk menyasszonya, aki erre a jelenetre felbontja a jegyességet. A leány szülei rágalmozással üldözik a tanárt és így nagy összegeket akarnak kicserélni tőle, amit a meghasonlott ember nem ad meg, hanem, hogy elkerülje a bírói meghurcoltatást, öngyilkossá lesz. A darab a maga témafelfogásával és feldolgozásával egészen újat ad. A kiállítás a leghüeb és legmegfelelőbb a mesének. A szebbnél-szebb felvételek gyönyörködhetnek, amelyeket igen gyakran különösen érdekes jelenetek váltanak fel, amelyek mind a nagyvilági életből valók. A külön drámát kedden, szerdán és csütörtökön veszi az Apolló.

A közkórház

államosítás előtt.

(El kell készíteni a kimutatást.)

Beszámolt arról az Aradi Közlöny, hogy belügyminisztériumi rendelet alapján az aradmegyei orvosi hivatal arról értesült, hogy az aradi gyermekmehelyet és az aradmegyei közkórházat is saját kezelésébe veszi át az állam. Ugylátszik a kórházak államosítását gyors léptekkel kívánja végrehajtani a bucurestii egészségügyi igazgatóság. Ennek tulajdonítható az a rendelet, amelyet ma kapott Aradmegye orvosi hivatala. A rendelet értelmében a clujii egészségügyi főfelügyelőhöz intézendő kimutatásban a megyei orvosi hivatalnak fel kell tüntetnie, hogy az Aradon államosítandó kórházak milyen épületben vannak elhelyezve: saját, elrekkvirált, vagy bérbé kivett épületben? Amidőn ugyanis a kórházak általános államosítása megkezdődik, az államosító bizottságnak a kórházakra vonatkozó összes adatoknak a birtokában kell lenni. A távirati rendelkezés szerint az államosított kórházak bérösszegét az illetékes lakáshivatalok állapítják meg, a lakbérleti szerződés pedig három évig marad érvényben.

Bulgáriának nincs hadserege.

SOFIA. A bolgár kormány óriási erőfeszítéseket tesz zsoldos hadsereg toborzására, de eddig minden eredmény nélkül. Az újságok cikkeket közölnek, amelyek azt hangoztatják, hogy Bulgária a lefegyverzés következtében teljesen ki van szolgáltatva mindenféle veszélynek. Ilyen körülmények között sem az ország határa, sem a belső béke nincs biztosítva.

Megkezdődött az árellenőrzés.

(Dr. Pavelianu táblabíró hazaérkezett szabadságáról.)

Az aradi királyi törvényszék keretében működő árellenőrző bizottság ma délelőtt hosszas szünet után ismét megkezdte működését, mert a bíróság elnöke dr. P. Pavelianu táblabíró hazaérkezett szabadságáról. A bizottság ma délelőtt több korcsmáros ügyét vette tárgyalás alá, akiket nagyrészt 200—1000 lei pénzbírságra ítelt. Holnap az árdragító kofák ügyeit veszik ismételt tárgyalás alá.

Sport.

— **Egyetértés—Törekvés 3:1 (1:1, 1:1, 2:1.)** A mindvégig érdekes mérkőzés a legteljesebben játszó Egyetértés győzelmével végződött. Az Egyetértés győzelmét csak a játék meghosszabbításával tudta elérni, mert a szabályszerű kétszer 45 perces mérkőzés eredménye 1:1 (1:1) volt. A kétszer 15 perces meghosszabbított idő első felidejében szerzte meg az Egyetértés a győzelmét jelentő goalt, melyet a második felidőben sikerült még egy goalal megszorítani. Így a Törekvés csapata fog az ATE—AVSE mérkőzés vesztesével hétfőn játszani. Markovits Miksa körültekintő bíró volt. Egyetértés II.—Törekvés II. 3:2 (1:2).

Ujabb lépene Aradmegyében.

Az aradmegyei orvosi hivatal ma délelőtt táviratilag arról értesítették, hogy a Kurticsón kitört skarlát járványnak több újabb áldozata van. Egy másik híradás folytán arról értesült a megyei orvosi hivatal, hogy a megye egyes községeiben a lépene megbetegedés, amely egy ideig szünetelni látszott, újból terjedni kezd. Dr. *Bradéan Athanas* megyei főorvos a lépene megbetegedések okát abban látva, hogy a falusi lakosság maga kezeli a megbetegedett háziállatokat, szigorú intézkedéseket fogantatott, hogyha valamelyik községben fellépne az állatok között a lépene járvány, úgy az állatorvosok haladéktalanul szálljanak ki oda. A megyei főorvos kijelentette munkatársunk előtt, hogy dacára annak, hogy az orvosi hivatalhoz eddig csak 11 lépene-esetről érkezett jelentés, valószínűnek tartja, hogy Aradmegye területén a mai napig a lépene járványban több mint százan megbetegedtek.

Allandó vonósnégyes Aradon.

Arad zenekulturájában mélyreható és örvendetes változásokat fog eredményezni már a legközelebbi időkben talán annak az aradi lelkes, törekvő művészgardának a már hosszabb idő óta tartó csendes munkája, amely a mai nappal érett és kész vállalkozássá pattant ki. A mai nap folyamán ugyanis dr. Mezey Zsigmond aradi zenetanár azzal a kéressel fordult dr. Nichi Lázárhoz, a Kulturpalota igazgatójához, hogy a napokban megalkult aradi allandó vonósnégyes részére a jövő évad egész tartamára sorozatos hangversenyek rendezése végett engedélyezze a Kulturpalota kistermének használatát. Dr. Nichi értesülésünk szerint a zenetanár kérelmét döntés végett a városi tanáchoz küldi el. Az Aradi Közlöny munkatársa ma délelőtt felkereste dr. Mezey Zsigmondot, aki a vonósnégyes megalakulásáról és programjáról a következő információt adta:

— Már több hónapokkal ezelőtt, a midőn mostani vonósnégyesünk minden terv és cél nélkül inkább csak a mi szórakoztatásunk végett először ült össze játszani, arra gondoltam, hogy Arad hatalmas zeneközönsége joggal megérdemelne egy helybeli allandó vonóskvartettet. Az a sokat és lázasan dolgoztunk, míg a napokban azután sok fontolgatás után elhatároztuk, hogy minden valószínűség szerint szeptember havában az őszi szezon elején sorozatos kamara-esték keretében nyilvánosság elé lépünk. A vonósnégyes tagjai: dr. Ungár Imre, Deák Béla, Fülöp Frigyes. Az első hegedűt én játszom. Programunkról határozottan egyelőre csak annyit mondhatok, hogy a fősúlyt Beethoven csodálatos kompozíciói mellett a romantikus és a modern muzikusokra helyezzük. A vonósnégyes külön érdekessége az lesz, hogy Arad zenekedvelő közönségével talán már a legelső alkalommal mi fogjuk megismertetni Glazunovot a nagytehetségű orosz zeneszerzőt, akinek egyetlen nagy hangversenyével már teljesen elkészültünk.

Az ítélő tábla nyelvrendelete.

(Magyarul is tárgyalhatnak az ügyvédek.)

A királyi tábla elnöke hivatalosan megküldötte az ügyvédi kamarának a nyelvhasználat tárgyában a bíróságokhoz intézett rendeletét, melynek főbb pontjai a következők: A királyi tábla egyik értekezlete más rendelkezésig a következő elvekben állapodott meg:

A román ügyvédeknek, valamint ama ügyvédeknek, akik a román nyelvet kielégítő mértékben bírják, úgy tárgyalásokon, mint beadványokban kizárólag ezt a nyelvet kell használniok; de ha oly bíró, vagy tanács előtt tárgyalnak, aki vagy amely nem bírja az állam nyelvét, román megszólítást kell használniok és ugyancsak román nyelven engedélyt kell kérniök arra, hogy előadásukat magyar nyelven folytathassák; továbbá figyelembe véve, hogy vannak még bírák, a kik írásban sem bírván a román nyelvet, nem volnának abban a helyzetben, hogy román nyelven benyújtott valamely kérelmet elintézhessenek, a román irathoz mellékelhető egyszerű magyar fordítás is, ha a benyújtó ezt szívesnek tartja. Azoknak az ügyvédeknek, akik nem bírják az állam nyelvét kielégítő mértékben, román megszólítást kell használniok, ugyancsak románul ki kell menteniök az állam nyelvének nem ismerését és kivételes engedélyt kell kérniök arra, hogy előadásukat magyar nyelven, vagy pedig a felek anyanyelvén folytathassák, ha ez utóbbit a bíró vagy a tanács ismeri.

A felek és az ő nevükben az ügyvédek bárminő iratot a felek anyanyelvén nyújthatnak be, de kötelesek az állam nyelvén készített fordítást is mellékelni, mely a hitelesség kedvéért a fél vagy ügyvéd által ellenjegyzendő és kétség esetén a román szöveg fog érvényesnek tekinteni. Keresetek, feljelentések vagy bárminő egyéb kérelmek, melyek a járásbíró előtt jegyzőkönyvbe mondanak, csak román nyelven vétehetnek jegyzőkönyvbe.

A befejezetlen ügycsomókban levő iratok lefordítás végett kiadandók a feleknek, mindegyik félnek a saját iratai, ugyancsak a bizonyítékok felhasználás okmányok is; a bíróság által felvett okmányok bírói személyek által fordítandók le. A fordítások csak egyszerűen fordítások legyenek, minthogy azokat az ellenfél ellenőrizni és minthogy a román szöveg lévén érvényes, a felek gondoskodni fognak a helyes fordításról. Azok az iratok és beadványok, melyek egyenesen a királyi ítélőtábla elé lesznek terjesztve, kizárólag román nyelven szerkesztendők, különben a Pp. 140. 141. §§-ai szerint lesznek kezelve. Kisebbségi jelentőségű ügyekben a járadtszós és költséges fordítások, ha a bírói hatóságoknak módjukban áll, hogy azokat maguk készíthessék el, nem kérendők be a felektől, mert ez szándékos zaklatás látszatával bírna, amitől ezen kényes kérdésben óvakodni kell.

Aradon letartóztatott szélhámos asszony

(Arany és ezüstpénz a kofferekben.)

Az aradi határrendőrség tegnap délután veszedelmes nemzetközi szélhámos nőt tartóztatott le. A nemzetközi gyorsvonattal jött egy feltűnő elegánsan öltözött hölgy, aki Erdélybe akart utazni. Az aradi határrendőrségi közegek által eszközölt vámvizsgálatkor, amidőn az érdekes utas podgyászára került volna a sor, a hölgy kijelentette, hogy az ő podgyását már átvizsgálták. A határrendőrség emberei azonban nem akartak hitelt adni a kissé izgatottnak látszó asszony ama meséjének, hogy ő nemrégiben vált el a férjétől és ezért erdélyi rokonaihoz utazik vissza és kizárólag a saját holmiját hozta magával. Felnyitották a négy nagy podgyaszt és a határrendőrségi közegek meglepődve konstatálták,

hogy a négy hatalmas podgyász sok értékes és az átviteli tilalom alá eső dolgokat rejt magában. Így az egyikben egy 24 személyes ezüst-evőeszközt találtak, a melyről bár az asszony azt monddta, hogy régi és használt, még is megtalálták a szerviz között a számlát, amely legelőkeltebben igazolta azt, hogy az evőeszközt az asszony a közelmúltban vásárolta. A további kutatás folyamán a podgyásokból nagy értékű arany- és ezüstpénz került elő. Az aradi határrendőrség a talált adatok alapján az asszonyt letartóztatta és az összes podgyásokat lefoglalta. Valószínűnek tartják, hogy egy veszedelmes nemzetközi szélhámosnőről van szó.

Csak Aradra!

(A város élelmezése és a vasút.)

A hatóságok érdekes módon járulnak hozzá ahhoz, hogy a város élelmezés ellátása biztosítva legyen és hogy e célból a vidéki termelők kényszerítve legyenek arra, hogy legalább is a közelből terményeiket kizárólag Aradra hozhassák be. A tegnapi nap folyamán az aradi üzletvezetőségen dr. Beles Jenő Aradmegye alispánja, *Trimbítianu* aradi iparügyi felügyelő és az aradi kerületi vasutigazgatóság delegáltjai elhatározták, hogy Ujarad területéről, a vasutnak élelmezést felvenni és továbbítani csak Aradra van joga.

Ebben az irányban az aradi vasutigazgatóság a mai nap folyamán megkereste már Ujarad forgalmi főnökségét.

— **TERJED A KOLERA.** London. Az éhínség elől menekülő oroszok Örményország és Azerbejdzsán területére behurcolták a kolerát. Tiflisben naponta negyven koleraeset fordul elő. Az angol kormány mindent megtett, hogy a kolerának Indiába való behurcolását megakadályozza. A hajók utasait a kikötőkben vesztégszár alá veszik. Páris. Az orosz kormány hivatalos jelentése szerint Oroszországban augusztus 2-ig 71,890 kolera esetet jelentettek be.

A likvidáló bizottság Aradon.

(Felvilágosító értekezlet.)

A budapesti román likvidáló bizottság folyó évi augusztus 23-án délután 5 órakor a városháza első emeletén lévő tanácsteremben az érdekeltek bevonásával a volt osztrák magyar monarchiával szemben fennálló köz és magán igények és követelések likvidálása tárgyában statisztikai és tájékoztató anyaggyűjtés céljából értekezletet fog tartani. Ezen értekezletre az összes helybeli bankokat, kereskedelmi vállalatokat, a kereskedelmi és iparkamarát, az ipartestületet, a helybeli nagyiparosokat és nagykereskedőket, az összes egyházak képviselőit, az újságírókat és a helybeli biztosító részvénytársaságokat ezúton is meghívja dr. *Angel István* polgármester, hogy a bizottság felvilágosításait meghallgassák.

Szégyen elől a halálba.

(Aki meglopta az apját.)

Az aradi államrendőrség előtt a napokban megjelent *Duma* Illés aradi napszámos és feljelentést tett saját leánya ellen. Feljelentésében előadta, hogy a leány között és egy náluk lakó idegen férfi között már régebbi idő óta meghitt viszony fejlődött ki. Egy ízben a leánya a férffel megszökött és apja szekrényéből kilopta az egész pénzt: ötezer lejt. A rendőrség a Deteschán csoportnak osztotta ki az ügyet nyomozás végett. A detektívek azonban minden kutatás ellenére sem tudták megállapítani a leánynak és szeretőjének hollétét. Ma azután a déli órákban érdekes fejlemény állott be az ügyben. A Str. Sava Raicu (Györgyutca) egyik sarki kutja előtt nagy néptömeg állott. A nagy lármára a véletlenül ott tartózkodó *Vatian* András aradi államrendőrségi detektív is odasietett és azt hallotta, hogy egy ismeretlen leány a kutba ugrott. A detektív azonnal lemaszotta a kut aljára és sikerült az öngyilkos leányt eszméletlen állapotban felhozni. Néhány pillanat múlva kiderült, hogy az öngyilkos leány azonos *Duma* Illés megszökött leányával, aki apjának feljelentéséről értesülve a szégyen elől a halálba menekült. A leányt az aradmegyei kórházba szállították: Állapota nem súlyos.

A gyilkos fodrásznő.

Berár Rózsi, a gyilkos fodrásznő ügyében a napokban kezdődött meg a vizsgálat. Sommer Nándor vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta újból Berár Rózsit. Részletesen elmondotta a gyilkosság történetét. Tanuk kihallgatását kérte arra vonatkozólag, hogy mikor Kuglert magához vette, 25.000 lei pénze volt, melyet a könnyelmű cipész tékozolt el. Tanukat nevezett meg arra nézve is, hogy a cipész, amikor már elfogyott a pénz, ütötte-verte Berár Rózsit. Az utolsó éjszaka is hevesen összeszólalkoztak és Kugler többször erősen megütötte Berár Rózsit, aki baltát ragadott és így ütötte le volt szerelmesét. Ezzel a vallomással, tehát Berár Rózsi megváltoztatta azt az állítását, hogy a cipészt alvás közben ütötte agyon. Berár Rózsi kihallgatása után a tanukra kerül a sor.

HIREK.

A fényüzési adó.

(A kávések, vendéglősök és szállodások.)

Ma délután a Monitorul Oficiali rendelete értelmében összeült egy bizottság, hogy az aradi kávések, vendéglősök és szállodások fényüzési adókulcsát megállapítsa. A bizottság tagjai voltak a pénzügyigazgatóság részéről Munteanu Viktor pénzügyi titkár, Arad város részéről dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgató és a kávések és vendéglősök iparkamarájának részéről Fischer Alajos. A bizottság felhívja az összes aradi elsőosztályú vendéglősöket, kávéseket és szállodásokat, hogy holnap, augusztus 23-án az aradi pénzügyigazgatóság földszint 8. számú szobájában délután 4-6 óra között személyesen feltétlenül jelenjenek meg. A szállodások hozzájuk megukkal a szoba árakat. A harmad osztályú vállalatok tulajdonosai legközelebb kerülnek sorra.

Felhívás vidéki előfizetőinkhez! Vidéki előfizetőinknek az Aradi Közlönyért való tartozása ismét felszaporodott. Tekintve, hogy a lap előállítására horribilis költséget emészt fel, arra kérjük t. vidéki hátralékos előfizetőinket, hogy az elmaradt, valamint a folytatólagos előfizetést postafordultával utalványon a kiadóhivatal címére feladni sziveskedjenek. Küldhető az esedékes összeg bankátutalás, avagy megbízás útján is.

Visszavonulnak a törökök. Athén. A török hadsereg támadása miatt a Zakaria folyóhoz vonultak vissza. — **Angora.** A Havas-ügynökség jelenté, hogy Kemal pasa megjelenése a török hadseregben nagy lelkesedést keltett.

Monarchista-tüntetés Tirolban. Bécs. Karoly excsászár születésnapján Innsbruckban, Tirol fővárosában nagy monarchista-tüntetés volt. A szónokok a tömeg jelenlétében azt hangoztatták, hogy az osztrák nép kívánja a monarchia visszaállítását, amit el is fog érni.

Eljegyzések. Piszka Irma Csáková, Strausz Béla Lippa, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.) Schrod Dusika, Gogolak Jenő jegyesek.

Deutsch Aladár eljegyezte Herzog Ellát, Herzog Lipót aradi kereskedő bájos leányát.

Házasságok. Hirschler Rózi és Hacker Adolf vagongyári tisztviselőik f. hó 19-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Brunhuber Gyula, az aradi társadalomnak közkedvelt tagja szombaton tartotta esküvőjét Kovács Nellykével.

Elloptak száz dollárt. Szonyák Herman szemlái lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy a pénteki hetivásáron 100 dollárját és azonkívül az eladott listájából befolyt 3000 lejét ellopták. A rendőrség megindította a nyomozást.

Halálozás. Assael Jakab magángazó életének 82-ik évében f. hó 21-én csendesén elhunyt. Az elhunytban Assael Károly (gépgyáros) édesatyját gyászolja. Temetése f. hó 23-án d. u. 5 és fél órakor lesz az 12r. temető halottsházából.

Mindenütt a legnagyobb rend van. Az aradi államrendőrség péntekről szombatra virradó éjszaka Gritta Ovidiu rendőrprefektus vezetése alatt nagyszabású razziaát tartott. A razzia eredményéből megállapítható, hogy Aradon a közbiztonsági állapotok kielégítőek, mert mindenütt a legnagyobb rendet találták.

A TULAJDONJOG OROSZORSZÁGBAN. Helsingfors. A szovjetkormány rendeletet adott ki, a mellyel visszaállította a városi ingatlanok magántulajdonát.

Károly exkirály svajcban maradhat. Zürich. A svájci kormány meghosszabbította Károly exkirály tartózkodási engedélyét.

A solti véres éjszaka. Megírtuk, hogy a pestmegyei Solton kedden éjszaka több házba belétek és agyonverték Léderer Adolf kereskedőt. A nyomozás során kiderült, hogy a gyilkosságot egy juhász, egy kocsis és két paraszt követte el. A két paraszt Solton hónapok előtt három fiatal gyertmeket is megölt. Gróf Bethlen István magyar miniszterelnök a solti küldötség panaszából saját kezébe vette a jegyzőkönyvet és a vizsgálattal Váry Albert főügyészt bízta meg. A felbujtó személyét ismerik. Egy újabb távirat jelenti, hogy Rotschild Ignác kereskedőt, a Solt közelében levő pusztán életveszélyesen bántalmazták és Itona nevű leányát agyonlőtték.

Fetter Irén hangverseny-énekesnő énekórát ad kezdők és haladók részére lakásán Str. Cosbuc (Wesselényi-u.) 1. sz., 1.

Tűz. Tegnap délután a tűzoltóságna tűzet jeleztek Strada Bratianu (Weitzer-utca) 15. szám alatt. A kivonult tűzoltóságna azonban már nem akadt munkája, mert csak kisebb kéménytűz volt, amelyet a lakók, mire a tűzoltóság megérkezett, eloltottak.

Üdvözlét az aradiaknak. Az Aradi Közlöny útján az Aradról bevonult következő repülőaltisztek küldik üdvözlőüket Arad város közönségének Szamosfalváról: Dávid Antal, Polgár Zsigmond, Harra Tódor, Dráimilenti Miklós, Vass Ferenc őrmesterek, Szuchi József, Bauer Andor, Tozsinyi Kálmán, Juriszek Pál, Bruckner Lajos szakaszvezetők, Renner Valdemár, Ligeti Béla, Dengl Károly, Heiszler Péter, Zeller Péter, Németi József, Lörzsőrmesterek. Bánfi József, Szabó Ferenc, Engel Károly és Révay Gyula tisztesek.

FINN-ORSZ HÁBORU ELŐTT. Helsingfors. A karoliai földszoroson bolsevista csapatok koncentrálnak. Általánosságban azt hiszik, hogy a csapatgyűtésnek védelmi célja van, mert a bolsevisták finn támadástól tartanak, s ezenkívül a balti konferencia s az angol és amerikai flották látogatása is idegesíti őket.

Az aradi magyar tannyelvű állami polgári iskolában az összes rendszeres tanulókat javító vizsgálata augusztus 31-én d. e. 8 órakor kezdődik. A beiratások szeptember 1., 2., 3. és 5-én d. e. 8-12-ig lesznek. Tandíj egész évre 40 lei, beirás díj 22 lei 50 bani. Beirás díj a tandíjfelét és az egész beirás díjat kell lefizetni. Tandíjmentességben csak jó magaviseletű és előmenetelű szegénysorsú tanulók részesülhetnek a főigazgatósághoz intézett ké-

vény alapján. Bővebb felvilágosítást az iskolák igazgatósága.

Az aradi törvényszék vendége. Ma délelőtti előkelő látogatója volt az aradi királyi törvényszéknek, Slinghe timisoarai főügyész kíséretével együtt meglátogatta az aradi ügyészséget és a törvényszéket. A főügyész a legnagyobb megelégedését fejezte ki a tapasztaltak felet és még ma délután tovább utazott Aradról.

UJABB TANUK A TISZÁPERBEN. Budapest. A Tisza perben a védők Wekerle Sándor, Vázzsonyi Vilmos, gróf Hadik János, Váry Albert főügyész és még több tanu kihallgatását kérik.

Bécsi gyermekek Aradon. Tegnap délután ismét egy bécsi gyermeket hozó különvonat érkezett az aradi pályaudvarra. 950 gyermek volt a vonaton. Valamennyien szegénysorsu bécsi vasutasok gyermekei, akik a szomszédos falvakban fogják eltölteni a nyarat. Aradon 25 gyermek maradt. A többieket szétosztják a környék falvaiban és Uj-aradon.

Bestiális apa. Budapest. Árpási István gazdasági cseléd, aki elvált a feleségétől, az erdőben megfojtotta három és hat éves leánykáját és a holttesteket egy vizvájtá gödörben rejtette el. A bestiális apát elfogták.

A Haditermény aradi megbízottja. A pénzügyminiszter érlesítette a megyei prefekturát, hogy a maga részéről a megyei gabonabevásárló bizottságba Dimitrescu aradi vámfelügyelőt nevezte ki.

Orvosi hírek. Dr. Hocht berlini tanulmányújáról hazatérve rendelését újból megkezdte Batthyányi u. 17a alatt reggel 8-9, délután fél 3 és fél 4. Tüdőbetegségek részére külön rendelő óra fél 4 és fél 5. — **Dr. Lukács Jenő** gyermekorvos, v. kórházi főorvos rendeléseit ismét megkezdte. Bulev. Reg. Ferdinánd (József-főherceg-ut) 12. 8-9 és 3-4. Telefon 7-93.

DÖNTÉS FELSŐSZILÉZIÁRÓL. Páris. A Matin értesítése szerint a népszövetség el van szánva arra, hogy a felsősziléziai kérdésben gyorsan döntsön. Valószínű, hogy minden további vizsgálat mellőzésevel a legfelsőbb tanács által átutalt okmányok alapján hozza meg határozatát.

A PÁPA A MAGYAR HADIFOGLYOKÉRT. Róma. Benedek pápa 25 ezer lírát juttatott Huszár Károlyhoz, a magyar hadifogolyakció vezetőjéhez az Oroszországban levő magyar hadifoglyok hazahozatala céljaira.

Közügyi kocsiság az erdőben. Budapest. A szerényei országúton egy uriasan öltözött ember felkérkedkedett Kollár Márton kocsijára, aki a földesurát hozta a vásárról. Kollár hosszú kocsisor élén haladt. Az erdőbe érve, az idegen ember lelőtte a földesurat s a kocsist és a pénzüket elrabolta. Az utána következő kocsikat revolverlövéssekkel mindaddig távolartotta, amíg sikerült elmenekülnie. A lövöldözés közben négy ember megsebesült.

Tolatás közben. Az aradi vasúligazgatóságnak jelentették, hogy a sofronyái vasúti pályaudvaron az ottani telettelep egy vasúti munkását szombal délután tolatás közben egy tehervonat elgázolta. A megsérült vasúti munkást könnyebb sérüléseivel az aradi közkórházba szállították. Az aradi üzletvezetőség ugyancsak ma arról értesült, hogy Sima Miklóst, egy szászvárosi vasúti váltókezelő apját egy tehervonat elgázolta. Sima állítólag öngyilkosságot követelt el és saját akaratából vetette magát a mozdony elé.

Pályázatok. Dr. Angel István polgármester közli: A belügyminiszterium egészségügyi főfelügyelőségének rendeletéből kifolyólag közhírré teszem, hogy a clujai egészségügyi főfelügyelőségnek egy műszaki mérnöki, egy építési, egy számvevővégi főnöki, 2 rajzoló, a clujai, targul-murczi, satu-marei és timisoarai közegészségügyi felügyelőségnek pedig egy főmérnöki, egy rajzoló, az oradea-marei egészségügyi felügyelőségnek pedig egy rajzoló állás van üresedésben. Pályázati és ízetési feltételek hivatalomnál a hivatalos órák alatt betekintethetők.

Dr. Spielberger Henrik fog- és szájorvos utazásáról megérkezve rendelését újból megkezdte Str. Consistoriului (Batthyányi-u.) 21. sz. alatt.

Hermanetzi Papirgyár r-t. gyári raktára Timisoara, Josefina Str. Bratianu (Uri-utca) 1a II. 4. (Képviselő: dr. Pollák Izidor) szállít mindennemű papírfajtát, különösen: tamentes, forgalmi, nyomó, couleur, raglap, papírlemez, kalocsomagoló, superior, superiortekercs, stb. eredeti gyári áron. „Prompt.”

Védekezés a járványok ellen. Az aradvárosi egészségügyi bizottság 23-án kedden délután 5 órakor ülést tart. Az elkészített tárgysorozat szerint, ez alkalommal fog megalakulni Arad város új egészségügyi bizottsága. Együttal szövé fogják tenni azokat az óvintézkedéseket, amelyeket a városban fellépett skariát és egyéb járványos megbetegedések tesznek szükségessé.

Kubelkné házat vásárolt. Budapest. Kubelik Jean hegedűművész felesége Budapesten ötmillió koronáért házat vásárolt.

Tréfának nézett halálküzdtelem. Budapest. Székely Béla budapesti műépítész fiatal felesége Siofokon belefut a Balatonba. Sokan látták Székelyné halálküzdtelemét, de tréfának tartották s ezért nem mentek segítségére.

Általános sztrájk Németországban. Berlin. A németországi sztrájk egyre terjed. Bremában a bányamunkások sztrájkba léptek. Halisban az üveggyári munkások, Stutigartban pedig a fémmunkások sztrájkolnak.

Halálos boxmérkőzés. London. Eastbourneban szombaton boxmérkőzés volt több ezer néző jelenlétében. Fielder Nelson, a kiváló angol mesterboxoló egy ismeretlen boxolóval állt szembe. A negyedik fordulóban Fielder több heves csapást kapott ellenfelétől, úgy, hogy az orrán-száján megeredt a vér és nemsokára eszméletlenül összeesett. A bíró felfüggesztette a mérkőzést s a bajnokot az üdülőhelyre vitték, ahol frissítővel magához térítették. Amikor megkérdezték, hogy jól érzi-e magát, Fielder alig hallhatóan igenel válaszolt, de nyomban ismét elvesztette eszméletét. Kórházba szállították a bajnokot, ahol másnap súlyos belső sérülések következtében meghalt.

Gyógyszerészek figyelmébe. A közegészségügyi főfelügyelőség a hivatalos hatósági orvosokon kívül felhatalmazta dr. Lukács Jenő, dr. Robescu Pompilius és dr. Caticanu Ervin orvosokat, hogy az országos betegápolási alap terhére gyógyszereket rendelhessenek.

Informatorul CFR. címen vasárnaponként vasutszállítási szaklap jelenik meg. A szaklapot Weiner Ferenc CFR. kerületi igazgatósági főtisztviselő szerkeszti román és magyar nyelven.

— **Bejelentési összeírás.** E hó 23-án kedden jelentkezni tartoznak: I. rendőrkerületben: Bul. Gen. Dragalina (Apponyi-körut) a Str. Moise Nicoara (Petőfi-utca) a törvényesség és Str. Gen. Grigorescu (Tabajdi-utca). II. rendőrkerületben: Str. Seminarului (Sina-utca). III. rendőrkerületben: Str. Gen. Coanda (Borona-utca). IV. rendőrkerületben: Str. Lohel.

— **Szünetel a lakáshivatal.** Az áktartólódás soha el nem képzelhető arányokat ért el az aradi lakáshivatalban. A repatriálások szünetelése következtében a hivatal nem tud lakásokat adni az újonnan kinevezett köztisztviselőknek. A lakáshivatal elnöke dr. Chicin Remus ma a következő hirdetésnyel közlésére kért fel bennünket. A lakáshivatal további intézkedésig nem áll magánfelek rendelkezésére. Ép ezért felhívjuk a közönséget, hogy ne korezze fel a hivatalt, mert ott ugyanis zárt ajtókra fog találni.

— **Fegyverkezés korlátozása.** Stockholm. Az interparlamentaris konferencia Brautingsnak a fegyverkezés korlátozására vonatkozó indítványát elfogadta.

— **Megörült a bolgár exkirály.** London. A „Daily Mail” távirali jelentést közlő Ferdinánd bolgár exkirály hirtelen válságossá fordult egészségügyi állapotáról. A távirat szerint a jelenleg Németországban tartózkodó exuralkodón hétköznap elszűnt kezdtek az elmebaj tünetmerhetetlen tünetjeit mutatkozni. Most aztán teljes mértékben kifejlődött nála az öröklet. Ferdinánd mániája az, hogy a háborút ő nyerte meg és ennek révén az egész világ uralkodójává nőtte ki magát. Naponta többször rendez fogadóórákat s ilyenkor személyzete kénytelen az exkirály előtt mint valóságos deputáció megjelenni s hódolni a világ uralkodójának.

— **Fizetésképtelen püspökség.** Pécs. A pécsi püspökség vagyonát már a megszállás kezdetén a szerb kormány zár alá vette. Legutóbb a püspöki vagyon értékének tíz percentjét vetették ki adóba, de ez az adó oly magasra rug, illetve a becsüsök annyira túlbecsülték a vagyont, hogy a püspökség nem tudta megfizetni és fizetésképtelenséget jelentett. Erre aztán elrendelték a püspöki vagyon elárverezését, ami már meg is kezdődött.

— **Dr. Leitner Adolf meghalt.** Budapest. Dr. Leitner Adolf volt országgyűlési képviselő, a demokrata párt egykori elnöke, vasárnap Balatonszárszón, ahol a nyarat családjával töltötte, 61 éves korában szívszélhűdéssel meghalt.

— **A furdóli kaland vége.** Budapest. Pár nap előtt egy németül beszélő s magát Mayen Máriának nevező nő jelent meg Siófokon. Az elegáns furdóvendég, aki a bécsi vigaszínház művésznőjeként szerepelt, csakhamar ismeretséget kötött egy budapesti bankigazgatóval, akitől kétszáz ezer koronát kért kölcsön, míg a férje által Bécsben feladott pénze megérkezik. A bankigazgató türelmesen várta a bécsi pénzt, de amikor észrevette, hogy a művésznő elutazni készül, a csendőrséghez fordult, mely csakhamar megállapította, hogy a szélhámos nő igazi neve Sándor Teréz, aki több budapesti mulatóhelyen mint

táncosnó működött. A letartóztatott táncosnó többektől csalt ki nagy összegeket.

— **Miakits Ferenc meghalt.** Zürich. Miakits Ferenc Zürichben, a munkáskongresszuson szívszélhűdés következtében meghalt. Az elhunyt munkásvézer a magyarországi szociáldemokrata-párt egyik legképzettebb tagja volt, aki a proletárdiktatura alatt semminemű állást nem töltött be, mert elvi felfogása nem egyezett a bolsevikiek programjával.

LEGUJABB.

Konstantinápolyból!

ATHÉN. A görög sajtó sürgeti a Konstantinápolyba való bevonulást. Az angol követ illetékes helyen kijelentette, hogy ha ez megtörténik, a görögök szemben találják magukat az angolokkal. A sajtó ennek ellenére sürgeti Konstantinápoly megszállását.

A legerélyesebb rendszabályok.

LONDON. Lord Curzon az angol felsőházban kijelentette, hogy az angol kormány becsületesen felajánlotta a békét Irországnak. Ha a tárgyalások megihusulnak, ellenséges rendszabályokat kellene Irországgal szemben életbe léptetni olyan mértékben, amilyenre eddig nem volt példa. A kormány a felkínált javaslatlall áll, vagy bukik.

Bevonulás Ujszegedre.

SZEGED. A magyar csapatok bevonultak Ujszegedre, ahol vírágésóvel fogadták őket. A főtéren számos üdvözlő beszéd hangzott el.

A leu.

(Hogy akadályozható meg a kurzus-esés?)

BUCURESTI. A „Dimineata” írja: A román piacot kellemetlenül lepte meg az a hír, hogy a leu Párisban 15 és fél centimesre esett. Hogy a leu éppen a fegyverszünet megkötése utáni harmadik évben 16 centimes alá essen, erre senki sem mert gondolni. Határozottan állítható, hogy a leunak csökkenő tendenciát mutató értékéből, nem lehet az ország gazdasági helyzetére következtetni. Románia nem áll ma rosszabbul, mint ezelőtt egy-két, vagy három évvel. Ellenkezőleg. Hitelképességét mindenki elismeri, akkor tehát, mivel magyarázható meg ez a jelenség? Mit kell róla hinnünk és mihez kezdnek azok, kik felelősek az ország pénzügyi helyzetéért?

Titulescu pénzügyminiszter, a napokban adott intervjújében a világháborúval okolta meg ezt a jelenséget. Akkor azt mondták, hogy aki tovább tud kitartani, akinek jobb idegei vannak, az fog győzni. Ugyanez ismétlődik meg — mondta a pénzügyminiszter — a pénzügyi háborúban is. Legyünk tehát türelmesek, idegeink legyenek erősek, mert gazdasági szervezetünk életképességével, győzni fogunk a valuta válságon is.

Fogadjuk el az összehasonlítást. De a háborút az antant sohasem nyerte volna meg, ha megelégedett volna a várakozással és ugyanakkor nem lett volna tevékeny. Így tehát, ha az analog összehasonlítást következetesen akarjuk alkalmazni, akkor a valu-

ta kérdésében is, a türelem mellett, akcióba is kell fogni. Nem lehet tehát közömbösen zsebre dugott kezekkel nézni a leu esését, mert ez nagy veszélyt jelenthet, ha kellő időben nem indul ki valami akció annak megállítására. Nincs már idő ahhoz, hogy az új adók és a jövő termés hatásait bevárjuk. Nem jó pénzügyi politika az, mely összetett kezekkel nézi a leu folytonos esését, mert ez azt az impressziót teszi, hogy senki sem törődik az ország pénzügyi helyzetével.

Közgazdaság.

A valutapiac.

Augusztus 22. Zürich nyitás: Berlin 680, New-York 591, Milano 2530, Prága 705 Budapest 155, Zágráb 330, Bucuresti 720, Varsó 27, Bécs 70, osztrák lebelyegzett korona 60.

Bécsi nyitás: Márka 1275, leu 1320, lira 4625, francia frank 8575, svájci frank 18775, dollár 1103, szokol 1290, angol font 4000, Kifizetések. Zágráb 610, Berlin 1275, Prága 1295, Budapest 280, Milano 4537, Svájc 18800, Varsó 45, Newyork 1105, London 4098, Páris 8600, Bucuresti 1325 Értékpapírok: Rimamurányi 5800, Magyar Államvasut 6100, Déli Vasut 3600, Salgótarjáni 10480.

Zürichi zárlat. Berlin 670, Hollandia 18350, Newyork 591, London 2167, Páris 4570, Milano 2505, Prága 702 és fél, Budapest 155, Zágráb 330, Bucuresti 717 és fél, Varsó 27, Bécs 70, Osztrák lebelyegzett korona 60.

Bécsi zárlat: Márka 1280, lei 1330, lira 47 és háromnegyed, francia frank 8675, svájci frank 19075, dollár 1117, sokol 1300, font 4100, dinár 2460, magyar korona 281, lengyel márka 45 és egynegyed. Kifizetések: Zágráb 619, Berlin 1283, Prága 1305, Budapest 281 és háromnegyed, Milano 4800, Svájc 19100, Varsó 45 és fél, Newyork 4130, London 4125, Páris 8700, Bucuresti 1335. Értékpapírok: Osztrák Hitel 1700, Magyar Hitel 4350 Rimamurányi 15810, Államvasut 6260, Déli Vasut 3500, Bucuresti 1335, Salgótarjáni 10380.

Budapesti zárlat: Napoleon d'Or 1230, font 1425, dollár 1392 és fél, frank 3025, márka 460, lira 1625, osztrák korona 36 és fél, rubel 45 és fél, lei 385, dinár 860, sokol 467.

— **Hegedüs Lóránt a frankvalutáról.** Prága. Hegedüs Lóránd magyar pénzügyminiszter a prágai Bohemia című lapban cikket írt, amelyben állást foglal az utóállamok pénzügyi együttműködése ellen és kifejti, hogy nemsokára nem lesz akadálya a közös pénzrendszernek, amely a frankvaluta lesz.

— **Egyiptomban letöltötték a magyar értékeket.** London. A Morningpost közli az angol kormány rendeletét, amely szerint az Egyiptomban található magyar értékeket le kell foglalni, hogy azok az angol követelések fedezetéül szolgáljanak.

— **A malom-kongresszus.** Az erdélyi malomiparosoknak a hó elejéről Zima Tibor aradi kamarai főtitkár akadályoztatása miatt elhalasztott kongresszusát szombaton, szeptember hó 3-án tartják meg Oradea-mare-n (Nagyváradon.) A kongresszuson résztvenni

őhajtó malomtulajdonosok e szándékat e hó végéig jelenthetik be akár az aradi, akár az oradea-mare-i (nagyvárad) kamaránál. A kongresszus elnöke dr. Neuman Károly báró aradi gyáros lesz.

A szerkesztésért
KAROLY JÓZSEF
felel.

Directiunea Regionala C. F. R. Arad.
ÁRLEJTÉSI FELHÍVÁS!

Currici állomásunkon az alábbi építkezéseket kívánjuk végrehajtani:
1. 1 darab kettős földszintes őrház.
2. 1 kettős gazdasági épület.
3. 1 sütő kemence.
4. 2 személt gödör.
5. 1 váltó állító bódé.
6. 1 viztorony.
7. 1 személyzeti lakanya.
8. 3 darab külső tisztító gödör daruaknával.

Ezen feladatmunkák felépítésére ezen nel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A pályázati feltételek költségzámítások és egyéb mellékletek a C. F. R. aradi Dir Regionala pályafelkeltési és építési osztályában (II. em. 23. ajtó) szerezhetők meg 50 (azaz ötven lei) lefizelése ellenében folyó hó 21-től kezdődőleg. Ugyanott megtekinthetők a vonatkozó tervek is, melyek azonban nem adóznak el.

A pályázati határidőt folyó évi szeptember hó 10-énben feljöljük meg. Egyéb-ként a pályázati feltételekben foglalt megállapítások mérvadóak.

Arad, 1921. augusztus hó 17-én.

3197 DIRECTOR REGIONAL.

Varga Imre Utóda

„SZENT MARGIT”
temetkezési és hullaszállítási vállalat. ARAD, Bulevardul Regina Maria (Andrássy-ter) Nr. 13. MINORITA PALOTA. Bekapcsolt interurbán telefon számai 37. házi telefon száma 738. 11026 A legkisebb megbízást is röktön elintézi. Folytonos szolgálat egy nappal mint éjjel.
Lakás: Kazinczy-utca 3.

Veszünk mindenféle zöld és száraz fozelékeket, valamint egyéb zöldsegeket vaggontételekben !!

11072
Rosenberger és Társa
Str. Ecatarina Theodoroi (Heim Domonkut-u.) 2.

HIRDETMEY

Biharvármegye Béli és Moocsirla községeinek határában fekvő „Püspökmezői” birtok Nádas-majoriában álló összes gazdasági épületek anyaga eladó. Lebontás a vevő kötelessége.

Ajánlatok ötezer lei bantpénzzel el látva, folyó évi szeptember hó 15-ig a társulat elnökségéhez adandók be.

Erdőhegy 1921. augusztus hó 20-án.
3200 ELNÖKSÉG.

200.-Lei-ért szemé-lyenként szállítok
ARAD-ORADEA-MARE LUXUS-AUTÓ.
Menetidő oda vagy vissza 3 óra.

FEIER GARRAGE

szállítási és autófu-
varozási vállalat.

IRODA: Bulevardul Regele Ferdinand Nr. 14.

Jegyek válthatók Aradon: Központi szálloda. Oradea-Mare-n: a központi hirdlap-irodában.

Indulás: Reggel 8 órakor, vissza d. 3215 u. 8 órakor.

Kényelmes ülőhelyekről gondoskodva.

Hölgyek figyelmébe!

A n. é. hölgyközönség tudomására hozom a mai mélyen szállított árat: Grenadin ruha 80 lei, selyem és szövtruha 150 lei, kosztüm és köpeny 300 lei. Estélyi ruhák a legolcsóbban elkészülnek.

Trébits, Tanulóleányok felvételnek díjtalan szabastalan részükre.
Strad. Alexandri (Salaoz-utca) 6.

Apró hirdetések.

Levelezés.

„RANGIUNI HERCEGNŐ” kedden délután 4 órakor várom a jelzett helyen. 3210

„HAVASI GYOPÁR” szerdán a jelzett helyen és időben várom 3211

Házasság.

HARMINCÖT ÉVES VÁROSI TISZTVISELŐ házasság céljából hozzávaló hölgy ismeretségi kerési diszkrétio mellett. Csak fényképpel ellátott levelekre reagálunk. Leveleket „Gloria” jellegre a kiadóhivatalba címzendők. 3214

FELTÉTLEN tisztességes 30 éves fess, házias árvalány férjhez menne 40 év körüli jobb iparoshoz. „Kis barna” című jellegű leveleket Wallinger hirdetője továbbít. 11026

Alkalmazás.

SZÓBAN ÉS IRÁSBAN a román nyelvet periókt bíró kezdő fiatalember, vagy nő, aki németül és magyarul is beszél, iradai és üzemi munkára azonnal felvétetik. Ajánlatok referenciák és fizetési igény megadásával Bőráru Ipari R.-T. Szatmár Deák-tér 26. kérünk. Radio Hirdetési Iroda. 1431. 3170

NÉGSZÁZ LEI havi fizetéssel szeptember hó 1-ére fiatal, nőtlen molnár segédet keresek. Schillinger-malom Erdő-hegy. 3193

HÁZIVARRÓNÓ uriházakhoz ajánlkozik. Ilika Jánosné, Purgly Lajosné-utca 81. 3194

JOBB CSALÁDBÓL VALÓ fogtechnikus tanuló leány keresetlik. Ugyanott egy megbízható takarítónő keresetlik 2-3 órai munkára havi 120 lei fizetéssel. Dr. Tamásdán fogorvos, Bulevardu Regele Ferdinand 8. 3195

FIATAL gyermektelen házaspár házias ternek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 3196

PERFECT szobaleány azonnalra keresetlik kétfagu családhoz. Jelenkezzék Strada Bucur (Főtávós-utca) 5. „Sartia” irodában. 3204

HARMINC ÉVES óvadékképes volt önálló kereskedő megfelelő állást keres. Cím: Haász hirdetőjében Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 2. 10706

KERESÉK intelligens izr. nőt ki gyermekek mellett volt és a háztartásban is segédkezik. Bővebbet Kelet hírlapiroda. 11071

ROMÁN-MAGYAR irodistanó felvétetik. Németül tudók előnyben részesülnek. Cím a kiadóban. 3216

GYAKORLOTT könyvelő, magyar-német levelező, ajánlkozik bejárónak. Cím: Kelet hírlapiroda. 11071

Vétel és eladás.

VEHET, eladhat cserélhet modern és régi műtárgyakat, képeket, szobrokat, szőnyeget, porcellánokat, antik butorokat a Szépművészeti Szalonban Str. Eminescu (Deák Ferenc-utca) 29. Ortutay-palota. Bekapcsolt telefon 333. szám. 11031

GIMNÁZIUMI KÖNYVEK segédkönyvekkel I—VIII. osztályba, kevésbé használtak eladók Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 29. szám. Wolff. 3192

EGY kitűnő hangu zongora eladó Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 17. Högye. 3191

JÓHANGU esellő kifogástalan karban, jutányosan eladó. Megtekinthető Náményi papírüzletben, főpostával szemben. 3208

PEDÁLÓS cimbalom eladó Str. Nicolae Grigorescu (Munkácsy Mihály-utca) 2. földszint, aló 4. 3203

SZÉP NAGY konsultőr eladó Str. Russu Sirianu (Anlich Lajos-u) 15. 300

ELADÓ gyermekruháknak alkalmas pólyázó valamint több tárgy Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 10., II. 11026

KERÉKPÁR szabadon futó itatott vörös gummival, alig használt Schuster-hegedű kijátszott és egy viola eladó. Érdeklődni Strada Moise Nicoara (Petőfi-utca) 1. ház mesternél. 10502

REALISKOLAI I., II., III. osztálybeli, valamint elemi iskolai könyvek eladók. Str. Consistoriului (Batthyány-utca) 23. I. em. jobb oldal. 520

HÁROM SZOBÁS lakás fürdőszobával, átadható butorral együtt. Bővebbet Cornul vanatorului (Vadászkürt) kávéházban Szerénél. 10502

ELADÓ 6 HP. gőzfűrészes benzinmotor. Cím Wallinger hirdetőjében. 11026

HÁLÓ és ebédlőberendezés olcsón eladó. Cím: Wallinger hirdetőjében. 11026

Ingtalan.

ELADÓ sarokház belvárosban Piata Avram Iancu (Szabadság-térhez) közel, átadható nagy üzlethelyiséggel és modern négyszobás lakással. Cím a kiadóhivatalban. 3207

ELADÓK ÉS BÉRBEADÓK az aradi háztárban kisebb-nagyobb tanyák. Henger-malmok vízcső és benzin motorral. Vendéglők fűszerüzlettel, házzal és ház nélkül. Magánházak elfoglalható lakással, szőlők villával, természetesen eladók. Bővebbet Cornul vanatorului (Vadászkürt) kávéházban, Szerénél. 10502

ELADÓ magánház elfoglalható 4 szobás lakással nagyon jutányos árban. — Fűszerüzlet italméréssel, szép lakással, vendéglő házzal együtt. — A Fő-utcán irodának, vagy üzletnek megfelelő helyiség jutányosan megkapható. Bővebbet Friedmann-iroda, Strada Baritiu (Rákóczy-utca) 1. szám. 10962

HÁZ minden elfogadható áron eladó, azonnal átvehető. Fácán-utca 6. sz. 3212

NÉ GYSZOBÁS elfoglalható lakással rendkívül olcsón eladó Str. Marasessti (Kossuth-utca) 25. számú ház. 3213

Ellátás.

I—III. középiskolai tanulókat a jövő tanévre ellátásba veszek. Cím a kiadóhivatalban. 3162

ÁRVAFIU eltartásra fizetéssel az árva-házból kiadatik. Jelenkezzék az igazgatónál Strada Vicentiu Babes. 3202

TELJES ellátással 2 fiut vagy leányt felveszek. Bővebbet Kelet hírlapirodában. 11071

Üzletek.

ELADÓ egy borbélyüzlet teljes berendezéssel. Weisz Mihály, Ópálos. 3201

Különféle.

ASSZONYOK, leányok varrni és szabni gyorsan és biztosan megtanulhatnak a legjobb amerikai módszerrel. Délutáni és esti tanfolyamra beiratkozhatnak Piata Catedralei (Tökölly-tér) 5a. 10509

SZOPTATÓS DAJKÁNAK ajánlkozom. Anuncisora George Sirja (Világos) házszám 833. 3205

TARSULNÉK 100.000 leig jömenetű vállalat, vagy üzlethez. Ajánlatok „Töke biztosítva” címen Wallinger hirdetőjébe adandók. 11026

UTLEVELET 50 leiert látmozlatom. Bővebbet szíveségből Korányi cipőüzlet Bohus-palota. 10502

ÖRÖKBE fogadnék két éves fiut. Cím: Wallinger hirdetőjében Földes-patika kapujával szemben. 11026

Eladó üzemképes fafűrészelő motorgép Friedman hirdetőjében. Str. George Baritiu 10962 (Rákóczy-utca) 1. sz.

Sebészeti, nőgyógyászati, fülészeti és gégszészeti műszerek olcsón kaphatók

Szöllősi Arnold

gyógyszerésznél Arad, CALEA BIHORULUI (Nagyváradi-ut), Gutzjahr-gyárral szemben. 3209

Francia és hollandia módon készített elsőrangú lőporgyártmányaink és saját termelésű gyümölcsipálnkaink eladására Erdély összes nagyobb helyiségekben jól bevezetett helyi és utazó képviselőket keresünk :: Ajánlatok Rottmann

Károly és Társai Részvénytársasághoz :: Timisoara (Temesvár) Intézendők :: 3199

AUTÓ-SZINDIKÁTUS BUDAPEST

IV., KÁROLY-KÖRUT 30. TELEFON 17-24.
megvételre ajánl helybelli raktárából

nehány száz darab személy- és teher-autót

legolcsóbb versenyárakon bel- vagy külföldre.

TEHERAUTÓK: BERLIET, PACKARD, FIAT stb. gyártmány.

TRACTEUR-ök: LATYL. — AUTÓBUSZ-ök: EIAT.

BETEGSZÁLLÍTÓ AUTÓK: FIAT. — CSOMAGSZÁLLÍTÓ AUTÓK: FIAT, FORD.

SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ AUTÓK: FORD, BRASIER, FIAT.

Elsőrangú kivitel, kifogástalanul karba helyezve, dus felszereléssel. // Nagy raktári készlet tartalékaikatrészekből, abroncsolási- és egyéb szakbavágó autó- 10794 anyagból.

Brusturi-Nagyhalmágyi járásban

1000 kat hold ősbükkerdőnek és

Tomnateka Juiluli-Körösbányai járásban

1000 kat. hold ősbükk és tölgyerdőnek 3168

makkoltatási jogát egyenként vagy együttesen bérbeadom.

CONSTANT SERBAN, Körösbánya.

Asilul de copii al Statului Arad-PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Pályázatot hirdetek a következő állásokra:

1 Központi telepfelügyelőnöi állás havi 800 lei fizetés.

1 Élelmezési tiszt állás havi 750 lei fizetés.

1 Irnoki állás havi 600 lei fizetés.

2 Irnoki állás havi 550 lei fizetés.

1 Élelmezési tisztviselőnöi állás havi 560 lei fizetés.

A jelzett fizetésen kívül természetbeni lakás, illetőleg lakbér és kedvezményes élelmezés jár.

A szeptemberben kezdődő gyermekgondozónői tanfolyamra 5 növendék vétetik fel, akik természetbeni lakás és élelmezésen kívül havi 180 lei fizetésben részesülnek.

Pályázní óhajtok a román kir. állami gyermekmenhelyben személyesen jelenkezzék az intézet igazgatójánál, Arad, 1921. augusztus 17-én.

Dr. Kardos Géza,
igazgató-főorvos.

3198

Deja Perceptoratul orasului HIRDETMEY.

Felhivatnak mindazon rokkant katonák, kik nyugdíjjal élveztek, a város adóhivatal (Csanádi palota) 19-es számú helyiségében igazolványaikkal annál is inkább jelenkezzék, mert ellenesben a nyugdíjuk meg fog vonatni.

Ugyazintén jelenkezzék tartoznak azon hadiözvegyek, kik 1920. évi április 1-je után mentek férjhez és nyugdíjuk beszüntetve lett, nyugdíjuk további folyósítása végett.

Arad 1921. augusztus hó 20-án.

Vannay Gyula s. E.
tanácsnok

Csodás hatású arcszépítő és finomító a Földes-féle

MARGIT-CREME

Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít. Szeplők, májfoltok, bőrtörések, ráncok, redők, minden bőrbaj párnapi használat után megszűnnek. Az arc rozszása tude hamvas lesz. 10841

Dr. Földes és Hehs Aradon.

Cserép

hornyolt és hódfarku kitűnő minőségben, minden vasúti állomásra szállítható:

POLLAK SANDOR gőztéglagyára ARAD, Str. Andrei Marasescu (Nádor-utca) 14. 11068

Elkészültek

a közkedvelt viseletű bordó bagaria **férfi cipők,**

valamint fiu és leányka cipők. Kitűnő anyag, olcsó árak. — Tessék kirakatainkat megtekinteni. 1972

„Transilvania r.-t.” (volt Cipőszövetkezet) —

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 14. sz.

Nincs többé svábbogár!

„MORT”

kiirtja! 3163

Kérje fűszer- és festékkereskedésben

Szerszámok „Præmpt”

Építkezési vasalások

Technikai áruk

Vashordók 10801

Oberník és Drucker

Timisoara (Temesvár), Józsefváros, Str. I. C. Bratianu (Uri-utca) 12. sz.